CHYTRÉ PRAKTIKY KE SNÍŽENÍ AUTOMOBILOVÉ DOPRAVY VE MĚSTECH

Potřeba omezit užívání automobilů je naléhavá. Několik evropských měst již ve snaze zlepšit své dopravní systémy začalo realizovat tzv. Plány udržitelné městské mobility a řada měst hodlá jejich příkladu následovat. Tyto plány mají pomoci městům s vývojem strategií, díky nimž se dopravní systémy nejen vylepší, ale budou také udržitelnější. Základním cílem je snížit počet lidí cestujících vlastními automobily a zvýšit počet lidí využívajících takové způsoby dopravy, které méně znečišťují ovzduší.

Příklad dobré politiky: Lipsko

Lipsko začalo na strategii udržitelné mobility pracovat už v devadesátých letech. Město si zakládá na přesvědčení, že největší prioritou plánování by měli být obyvatelé a kvalita jejich života (včetně kvality vzduchu, který dýchají). Zní to možná jednoduše, v mnoha městech po celém světě k tomu ale ještě nedospěli. A to zejména v pohledu na dopravu osobními auty, která jsou sama o sobě největším zdrojem emisí skleníkových plynů a znečištění ovzduší ve městech. Přestože se jedná o dobře známý fakt, mají mnohde auta přednost před chodci, cyklisty a dalšími obyvateli volícími nízko-uhlíkové způsoby dopravy.

V roce 2011 vznikla v Lipsku nízkoemisní zóna, do níž nemají povolený vjezd vozidla se starými dieselovými motory, což vedlo ke snížení toxických látek znečišťujících ovzduší o 60–70 %. Emise oxidu uhličitého ve městě mezi léty 1990 a 2008 klesly o 50 %. Město dále zavedlo program sponzoringu stromů. Každý může přispět nevelkou částkou na zasazení nových stromů, které pomáhají zachytávat CO_2 a přispívají k příjemnějšímu městskému klimatu. Od roku 1997 se zde vybralo přes 1,2 milionu eur a zasadilo se tak více než 5 000 stromů.

Celkové rozložení osobní dopravy nicméně stále není ideální a městští radní si toho jsou vědomi, zejména si pak uvědomují mezery v oblasti jízdy na kolech a hromadné dopravy. Stanovili si proto cíl dosáhnout do roku 2025 70% hromadného podílu pěší chůze, jízdy na kolech a veřejné dopravy na veškeré dopravě a zároveň snížit podíl osobních dopravních prostředků na 30 %. Identifikovali také konkrétní nástroje, s jejichž pomocí chtějí cíle dosáhnout. Jedná se o: zlepšení systémů sdílení kol a aut, zlepšení infrastruktury hromadné dopravy (návaznost spojů mezi městskými vlaky, tramvajemi a autobusy), rozšíření pěších zón v centru, omezení vjezdu automobilů do centra, zlepšení možností parkování po celém městě. K informování veřejnosti město využívá účinné informační kampaně, protože jen dobře informované obyvatelstvo má potenciál přiklonit se k udržitelnějším způsobům dopravy.

Lipsko se pokouší řešit také další, čím dál významnější zdroj emisí – příměstskou dopravu. Ceny bydlení v centru řady velkých měst po světě stoupají a lidi to tak čím dál víc láká na předměstí. To ale vyvíjí nový tlak na dopravní sítě, neboť roste počet lidí, kteří se každý den potřebují dostat do města, ať už do školy, či do práce. V Lipsku k tomu slouží především příměstské vlaky City Rail. V roce 2013 se otevřel také zvláštní tunel, který má ulevit příměstským tramvajím a usnadnit dopravu po městě. Tunel spojuje hlavní vlakové zastávky po městě a umožňuje tak cestujícím pohodlně přestupovat z vlaku na tramvaje a autobusy v centru města. Systém jízdného je integrovaný, jízdenku lze využít na všechny druhy dopravy. Město doufá, že díky těmto opatřením veřejná doprava zrychlí, bude dostupnější a přiláká více obyvatel z centra i předměstí.

Bezbariérovost

Kromě již zmíněných kroků, jak zvýšit využívání městské hromadné dopravy na úkor osobní, je třeba myslet také na bezbariérovost. Jako vhodný příklad můžeme uvést město Lyon. Veřejná autobusová doprava v Lyonu je 100% bezbariérová. Město rovněž vyvinulo digitální pomůcky pro osoby se zdravotním postižením.

Hledání oboustranně výhodného scénáře snižování dopravních emisí ve městech není ani rychlým, ani jednoduchým úkolem, přesto je v lidských silách. Klíčové je odpovědné a udržitelné plánování měst.

?

OTÁZKY K ČLÁNKU:

1. Vyhledejte v textu odpověď a zvýrazněte, kde jste dané informace našli:

Jaká opatření zavedlo a zavádí Lipsko za účelem snížení automobilové dopravy ve městě?

2. Přemýšlejte:

V článku se hovoří o tom, že města vytvářejí plány udržitelné městské mobility. Jak byste vysvětlili pojem udržitelná městská mobilita? Přemýšlejte hlavně nad významem slova **udržitelný**.

Zdroje:

Davidová, K., Lassen, Ch. (2018): Udržitelná mobilita ve městech. Budoucnost udržitelné městské mobility. Dostupné z: www.europeum.org/data/articles/mobility-book-nahled-new.pdf [30. 1. 2019], upraveno

Evropská komise (2017): Francouzské město Lyon získalo cenu Access City Award 2018 za to, že hlavním prvkem svého městského života učinilo bezbariérovost. Dostupné z: www.ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/IP_17_5069 [25. 6. 2020], upraveno

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

ADRA

Digitální vzdělávací zdroj pro výuku zeměpisu, RČ: CZ.02.3.68/0.0/0.0/18_067/0012346